

Nyt fra videnskaberne

Rapport fra den 21. Nordiske Gerontologi Kongres

DGS har haft en udsendt rapporter med til den nordiske kongres i gerontologi, som i år blev afholdt på hjemmebane 10-13. juni i København

Aldringsforskningens udvikling kendetegnes i disse år i høj grad af de såkaldt aldrende samfund. Når vi lever længere og der bliver flere ældre, giver det også en ny række problemstillinger inden for aldringsforskningen. Den 21. Nordiske Gerontologi Kongres havde undertitlen *Dilemmaer i aldrende samfund* og fandt sted i København den 10-13/6 2012. Med denne undertitel var der lagt op til dialog imellem de forskellige gerontologiske discipliner for at diskutere aldringens dilemmaer.

Virpi Timonen gav et overblik over nogle af de store trends inden for ældrepleje. Med den markedsinspirerede tilgang inden for pleje er der et stort fokus på den ældre brugers frie valg. Dette øger uligheden blandt ældre med plejebehov. Timonen talte for et øget fokus på at kombinere formel og uformel pleje, hvilket Mike Nolan også fremhævede. Han argumenterede for mulighederne i samarbejde mellem familierne og plejesektoren.

I symposiet *Constructing age friendly communities* fremhævede Chris Philipson vigtigheden i at tænke de ældres liv ind i byplanlægningen. Han anbefalede at fokusere på, hvordan man kan skabe byrum som rum, hvori man også tilbringer de sidste år af ens liv. Derefter stillede Tom Scharf spørgsmålstegn ved, om engelske *retirement communities* bygget specifikt til ældre egentlig er ældrevenlige, eller om de fremmer nogle snævre ideer om

ældre som nogle, der skal aktiveres på bestemte måder. Denne kritik af begrebet aktiv aldring blev videreført i Aske Juul Lassens oplæg om fællesskaber i aktivitetscentre. Ideen om *aktiv aldring* forsøger at fremme de ældres livskvalitet og uafhængighed, men hvad når uafhængigheden kommer til udtryk i druk, fysisk inaktivitet eller rygning; er det så også "aktiv aldring"?

I panelet om rehabilitering viste Louise Scheel Thomsen, at ældre, der påbegynder rehabilitering, ikke nødvendigvis "når deres målsætninger", som det italesættes klinisk. I stedet foregår rehabilitering ofte i en kontinuerlig cyklus, hvor den ældre person pendulerer imellem mere eller mindre svækkede stadier. Denne tilstand kan stå på i årevis. Personen håber snare på at finde tilbage til livet inden krisen end at sætte sig konkrete kliniske målsætninger. Jette Thuesens oplæg om identitetsarbejde i rehabilitering belyste denne problemstilling mellem den kliniske målsætning og den ældre persons virkelighed fra en anden vinkel. Via tre forskellige narrativer, som ældre personer bruger i mødet med forskellige instanser i rehabiliteringen, viste hun, hvordan de tilpasser deres selvfortælling til den kliniske kontekst. I panelet om migration viste Susan Yazici og Beate Lie Sverre hvordan henholdsvis tyrkiske og pakistanske indvandrere befinder sig imellem flere sundhedsopfattelser og balancerer mellem forskellige kul-

turelle måder at opfatte sundhed og sygdom på.

I de medicinske sessioner syntes sarkopeni-tesen at fylde en del. Kan fysisk forfald forebygges eller kureres med kosttilskud og fysisk aktivitet? Roger Fielding dokumenterede et studie, hvor protein og kost ikke havde haft de ønskede effekter, mens Kaisu Pitkälä i sin prisoverrækkelsesforelæsning så protein og motion som centrale i kampen mod underernæring og fysisk forfald. De medicinske retningslinjer på området er således til debat. Pitkälä fremhævede, hvorledes patienten er en aktiv del af disse forsøg og blødte således op for fastlåste ideer om medicinen som en udelukkende positivistisk videnskab. De mange debatter på kryds og tværs fremhævede dilemmaerne inden for gerontologien og viste, at gerontologi er et væld af forskellige videnskaber i debat med hinanden. Dette er måske netop en af feltets styrker, men samtidig en styrke der gør dilemmaerne og tvetydighederne til betingelser, frem for bump på vejen mod en ensidig videnskab med klart definerede metoder og mål.

Aske Juul Lassen
Ph.d.-studerende
Center For Sund Aldring,
Københavns Universitet

De mange debatter på kryds og tværs fremhævede dilemmaerne inden for gerontologien og viste, at gerontologi er et væld af forskellige videnskaber i debat med hinanden